

?Mor el pianista i compositor Jordi Sabatés

Des de principis dels setanta, va deixar petjada del jazz a la clàssica i del rock a les bandes sonores

Jordi Sabatés | F. Juan Miguel Morales

Aquest dimarts 11 de gener ens ha deixat **Jordi Sabatés** (1948-2022), víctima d'una arítmia, segons ha confirmat la família a través de les xarxes socials de l'artista.

Sabatés va néixer el 23 d'octubre de 1948 a Barcelona. Va estudiar al Conservatori del Liceu i en paral·lel va llicenciar-se en Física Quàntica a la Universitat de Barcelona. Però amb prou feines va exercir com a professor de física un parell d'anys. La passió per la música pesava massa i, en tornar d'una estada a Londres va tenir molt clar que aquesta havia de ser la seva professió i mitjà de vida. La Barcelona de finals dels seixanta i principis dels setanta van ser la seva escola pràctica. Els inicis musicals els va fer amb el grup **Om**. Amb aquesta darrera formació, on va coincidir amb **Toti Soler** -a qui havia conegut anteriorment al grup **Pic-nic**- i **Romà Escalas**, acompanyaria **Maria del Mar Bonet** i participaria decisivament en la primera edició del disc *Dioptria* (Concèntric, 1969) de **Pau Riba**.

L'any 1972 va iniciar la seva primera gran aventura personal amb el grup **Jarka**, on ja deixava entreveure els mons sonors que s'entrecruen i l'inspiraven constantment, i que tan aviat provenien de la tradició del jazz com de la transgressió, de les arrels com de les més diverses

mutacions i del classicisme més pulcre a un romanticisme farcit de misteri. Va coliderar diversos projectes al costat del guitarrista **Toti Soler**: el seu disc conjunt *Jordi Sabatés i Toti Soler* (Edigsa, 1973), amb una portada on els dos músics actuen davant de quatre gats, és una fita deliciosa i emblemàtica de tota una època en la música popular catalana.

Aquells mateixos anys, i com a director del departament de la delegació de la multinacional discogràfica Basf, instal·lada a Barcelona, va posar **Tete Montoliu** davant un piano elèctric per primera vegada. Va ser així com van gravar junts el disc *Vampyria* (BASF, 1979), una obra que va topar amb la incomprensió dels sectors més puristes però que, trenta anys després, va ser distingida per la revista *Jaç* com el millor disc de la història del jazz català.

Jordi Sabatés va treballar i enregistrar amb músics com **Santi Arisa** i **Chick Corea**, entre molts d'altres. Els seus discos reflecteixen un imaginari on tenen cabuda des del ragtime de **Scott Joplin** fins a les corredises i l'humor hieràtic de Buster Keaton. El seu romanticisme (era devot i 'continuador' de **Chopin** i de **Mompou**), i també el seu amor pel cinema -especialment el mut, per al qual ell imaginava fantasiosos acompanyaments- es van deixar notar en obres com la seva música pel film *Nosferatu* de F.W. Murnau. També va acompanyar les veus de **Maria del Mar Bonet**, **Ovidi Montllor**, **Laura Simó**, **Quico Pi de la Serra** i **Carmen Bustamante**, i també va acompanyar-se, ell mateix, de la màgia de Hauson i de la il·lusió de Georges Méliès.

Chick Corea i Jordi Sabatés (1982). Foto: Arxiu Jordi Sabatés

Un dels seus treballs en el nou segle, *A propòsit de Bola de Nieve* (Picap, 2005), va ser un homenatge a un dels gegants de la música popular cubana. Més tard, amb el disc *Maverick* (Picap, 2016), va presentar un calidoscopi fet d'abundants fragments on invocava, a través d'ectoplasmes sonors, l'estil de molts dels seus ídols pianístics: **Duke Ellington**, **Jelly Roll Morton**, **Count Basie**, **Jimmi Yancey**? A propòsit d'aquest disc entranyable, **Jordi Sabatés** confessava a la revista 440Clàssica&Jazz que, més que pianista o compositor, es considerava

músic per damunt de tot: "Per mi, el més important és trobar un esperit personal. Per exemple, una cosa que s'obvia molt de la meua obra és la part dels lieds. Les cançons, tant les que vaig fer amb **Maria del Mar Bonet** com amb **Carmen Bustamente**, a **Frederic Mompou** li agradaven molt?. El títol de *Maverick*, que fa referència als cavalls que cavalquen sense amo i sense ser marcats, l'havia escollit precisament perquè mai no va sentir-se adscrit a cap escena ni gènere concrets. "Sempre he anat per lliure", deia.

Discografia recomanada (per Pere Pons)

Jordi Sabatés i Toti Soler (Edigsa, 1973)

L'estiu de 1973 el pianista **Jordi Sabatés** va enregistrar el seu primer duet amb el guitarrista **Toti Soler**. El disc conté suggestives immersions tropicals ("Poema do Brasil") i excursions elèctriques ("La mariposa de la muerte?"), així com exquisides perles ("Moyenne Girl" i "Morgue o Berenice?").

El senyor dels anells (Zeleste/Edigsa, 1974)

Àlbum de debut com a solista, i al mateix temps la primera referència discogràfica del segell Zeleste/Edigsa. Entre els plats forts d'aquesta obra no podem deixar de ressenyar per la seva excel·lència el tema "Ballarines mecàniques".

Vampyria (BASF, 1974)

Genuïna obra mestra del jazz català, enregistrada l'estiu de 1974 per **Tete Montoliu** (piano elèctric) i **Jordi Sabatés** (piano clàssic i *moog*) als Estudis Gema de Barcelona. Amb un exercici literari poc freqüent per aquestes contrades, **Sabatés** signa a la contraportada un sucós text de caire dadaïsta.

Ocells del més enllà (Zeleste/Edigsa, 1975)

Obra pionera del jazz fusió català, amb una magnífica composició central de més d'un quart d'hora, dividida en tres moviments. **Sabatés**, que hi toca sintetitzador i Fender Rhodes, aplega aquí un grup tan elèctric com eclèctic (**Toti Soler**, **Iván Bargas**, **Ricky Sabatés**, **Gustavo Quinteros**, **Manolo Elías** i **Erica Norimar**).

Tot l'enyor de demà (Zeleste/Edigsa, 1976)

Sota l'advocació del gran Joan Salvat-Papasseit i amb la coproducció de Rafael Moll per al segell Zeleste/Edigsa, **Jordi Sabatés** refina la primavera de 1976 un disc de qualitat extra. Compta amb la participació de **Santi Arisa**, **Xavier Batllés**, **Jordi Clua**, **Toti Soler** i **Tete Montoliu**.

Solos de piano. Duets de Jordi Sabatés i Santi Arisa (RCA, 1977)

És l'àlbum que projecta l'excel·lent pianística de **Jordi Sabatés** en l'àmbit internacional. Aquest doble disc va merèixer la màxima qualificació per part de la revista nord-americana *Down Beat* (coneguda

també com la Bíblia del jazz).

Antologia 1971-1980. No estés cohibido... Baudelaire (Edigsa, 1982) 2LP

Interessant antologia de les peces més representatives. A més dels discos ja esmentats, hi trobem també algunes composicions dels primers treballs amb el grup **Jarka**, així com tres dels retrats musicals que formen el seu àlbum *Portraits - Solituds* (RCA, 1979).